

עדכון אחרון: ספטמבר 2019

תהליכים בחקלאות – שתילת גידולי שדה וירקות בשדות חקלאיים ובבתי צמיחה

הגדרה

שתיל הוא זרע שהונבט במשתלה בתנאים אופטימליים ובצפיפות גבוהה יחסית – ולאחר הגיעו לגודל מסוים (בדרך כלל מספר סנטימטרים) וכשהוא כבר בעל מספר עלים אמתיים ומערכת שורשים בריאה – מעתיקים אותו אל השדה ושותלים אותו באדמה או במצע גידול. השתילים מכינים במשתלות שמתמחות בגידול מגוון של צמחים. השתילים משונעים במשאיות למשק החקלאי ושותלים אותם בשטח פתוח ובבתי צמיחה בעזרת מכונות חקלאיות שפותחו לשם כך, וגם ידנית על ידי החקלאי ועובדיו.

המקור: AHR Videos. YouTube. Transplanting Vegetable Seedlings

נטיעת מנגו בקיבוץ מירב. Agronet.

<https://www.agronet.co.il/ישראל-מעצמת-גידול-מנגו/>

גורמי סיכון עיקריים בתהליך

גורמי סיכון גהותיים	סיכונים בטיחותיים
<ul style="list-style-type: none"> חשיפה לרעש מזיק חשיפה לרטט כלל גופי חשיפה לאבק (אבק אורגני) חשיפה לתנאי אקלים קיצוניים (עומס חום וקור) בעיות ארגונומיות עקב הרמת משאות כבדים והמצאות בתנוחה לא נוחה, ביצוע תנועות חוזרניות 	<ul style="list-style-type: none"> פגיעה בעובד עקב התהפכות הטרקטור פגיעה בעובד עקב מגע עם חלק מסתובב בטרקטור או במכונה פגיעה בעובד עקב מגע עם עצם זר שהוטל ע"י החלק המבצע דריסת עובד או עובר אורח בשדה פגיעה בעובד עקב מגע עם מכשול בשדה התחשמלות העובד עקב מגע עם קווי חשמל

נוהג טוב בביצוע תהליך שתילת גידולי שדה וירקות בשדות חקלאיים ובבתי צמיחה

ארגון עבודה

- בצע באמצעות בעל מקצוע מתאים הדרכה לעובדים חדשים ולעובדים ותיקים לפחות אחת לשנה בנוגע למניעת סיכונים והגנה מפניהם.
- כלול בתדרוך היומי לפני התחלת העבודה הוראות בטיחות.
- וודא שמפעילי הכלים החקלאיים בעלי רישיונות מתאימים והודרכו היטב לעבודתם הספציפית והוסמכו לכך על ידי בעל המשק.
- לבש מכנסי עבודה ארוכים וחולצת עבודה עם שרוולים ארוכים.

EMPIMED

- הקפד להשתמש (בנוסף לבגדי העבודה) בציוד מגן אישי בהתאם להוראות התווית על המוצרים שבשימוש (זרעים, דשנים וכו').
- בגמר יום העבודה וודא שהעובדים מחליפים את בגד העבודה בבגד נקי וכביסת בגדי העבודה נעשית בנפרד מהכביסה הרגילה.
- דווח על מפגעי בטיחות וגהות, ומקרים של תאונת עבודה או "כמעט תאונה".
- באם נעשה שימוש בציוד חשמלי השתמש רק בציוד ואביזרי חשמל תקינים אשר נבדקו בהתאם לתקנים מקובלים בתחום החשמל והוראת היצרן.

דרישות גהות ורווחה לעובדים

עבודות שתילה מתבצעות בשטח פתוח בו קיימים גורמים רבים בסביבתו של העובד המהווים סיכוני גהות, כלומר, מסכנים את בריאותו ורווחתו של העובד (בעיקר אבק, סיכונים אקלימיים שגורמים להתייבשות גוף העובד, מכות חום, פגיעות קור וכו'). למניעת פגיעות הנ"ל יש לנקוט אמצעים כלליים לשמירה על גהות במקום העבודה:

- א. הבטחת תנאי עבודה נאותים בעת מזג אוויר קיצוני כולל מחסה בטוח;
- ב. הנגשת מקום מנוחה ואכילה;
- ג. אספקת ביגוד מתאים לעבודה וציוד מגן אישי;
- ד. אספקת מי שתייה;
- ה. הנגשה של פריטי עזרה ראשונה;
- ו. הנגשה של נוחיות סניטרית;
- ז. יש לקבוע שילוט המורה על הסיכונים באזור העבודה וכן שילוט המורה על שימוש בציוד מגן אישי.

EMPIMED